

Ніцшэ: „Д’ябал — толькі адпачынак Бога ў сёмы дзень тыдня“. Ужо ж, напэўна, менавіта ў *нядзелю*, калі спрацаваны Бог суцішыўся ў ціхамірным забыцці, д’ябал спакусіў Адама і Еву ўчыніць першародны грэх. І тады нарадзіўся чалавек. Усе мы дзеці *нядзелі*, і грэх наш бацька.

Якраз з-за гэтага ў сёмы дзень тыдня мацней, чым звычайна, звоняць званы, і сьвятары ў сваіх казанях як ніколі палымяна заклікаюць да чысьціні і цноты. Але чалавек цнатлівы толькі ў працы, а ў *нядзелю* працаваць — грэх. І гэта зусім слушна, бо грэх патрабуе вольнага часу, а яшчэ — багата пладоў з дрэва спазнаньня добра і ліха. Таму ў *нядзелю* на сталае — і чарка, і скварка. А за чаркай і гулянка, і юр, і, здараецца, сварка.

Пакуль Бог адпачывае — мы сьвяткуем *нядзелю*. Сьвята першароднага граху — самай вялікай падзеі з усіх, што здарыліся пасля таго, як Усемагутны Творца аддзяліў сьвятло ад цемры.

Нядзеля

Анатоль Вярцінскі

Нядзеля. Цудоўна рыфмуецца са словам „надзея“. *Нядзеля* — гэта надзея на адхланьне, адпачынак, на вольную часіну ды яшчэ, паводле даўняй народнай традыцыі, на магчымасьць хоць крыху разгавецца. Якому беларусу ня згадваецца часта з душэўнай цеплынёй коласаўская „Раніца ў *нядзельку*“: „Дзень быў сьвяты. Яшчэ ад раньня блінцы пякліся на сняданьне“.

Нядзелька — сьвяты дзень, а калі сьвяты дзень — кожная *нядзеля*, то пагатоў сьвятыя *нядзеля Вербная*, сьветлыя дні Пасхі і Тройцы. Ды вось сёлетні дзень Сьвятой Тройцы ня толькі ня стаў сьвяточным, урачыстым, а наадварот, зрабіўся чорным, крывавым. У апошнюю *нядзелю* траўня загінулі на тых самых крывавых берагах Нямігі ні ў чым не вінаватыя юнакі і дзяўчаты. Пралілася кроў і ў нядаўнюю *нядзелю* 17 кастрычніка, ужо на беразе Сьвіслачы, калі Марш Свабоды скончыўся гвалтам над імкненьнем людзей быць свабоднымі грамадзянамі свабоднай краіны, мець сваю *нядзелю*.

Няма

Валянцін Акудовіч

Пармэнід сьцьвярджаў, што ёсьць адно тое, што ёсьць, і ніякага „*няма*“ — *няма*. Але чалавек на свае вочы бачыць, як усё былое пакрысе зьнікае ў адсутнасьці самога сябе.

Прычым у кожнай мове існуе слова „*няма*“, але, бадай, ніводнае зь іх не параўнаецца з нашым. І не сьпяшайцеся мяне ўпікаць за местачковы патрыятызм. Залішне шмат беларускае „*няма*“ ўвабрала ў сябе таго, што ня здарылася, не адбылося, не знайшлося. Залішне шмат у ім таго, што добра распачыналася, але зьнікла дазваньня ў неварачі.

Пакуль іншыя народы прырасталі здабыткамі, мы мацаваліся стратамі. І цяпер мы багатыя на „*няма*“, як ніхто. У нас *няма* гісторыі, *няма* мовы, *няма* свабоды, *няма* ладу і, магчыма, хутка ня будзе дзяржавы. Дый пра саміх беларусаў хто ўпэўнена скажа: ці то яны ёсьць, ці то іх *няма*?

Аднак хто ведае, можа, гэтае слова ўвабрала ў сябе ня толькі нашу долю,